

**בביהת המשפט המחווי בתל אביב
בשבתו כביהת משפט לעניינים מנהליים**

עת"מ 10-02-39945
קבוע לקד"מ ביום 10.4.11
בפני כבוד השופט מודריך

- העותרים:**
1. התנועה לחופש המידע (ע"ר) מס' 580425700
2. ד"ר נח עפרון ת.ז. 015448939
3. סייעת "עיר לכולנו" בМОעצת עיריית תל אביב-יפו

כולם ע"י ב"כ עזה"ד בעז בר-צור ו/או שחר פלד
בעז בר-צור ושות', משרד עורכי דין
מרח' ברקוביץ 4, תל אביב 64238
טל: 03-6075001 פקס: 03-6075029

- נג ז -

- המשיבים:**
1. עיריית תל אביב-יפו
2. אדריכל שטיינר, ממונה לחופש המידע בעיריית תל אביב-יפו
3. מנחם ליבנה, מנכ"ל עיריית תל אביב-יפו

כולם ע"י ב"כ עזה"ד עוזי סלמן ו/או אילית ויינר ואחר
השירותים המשפטיים, עיריית תל אביב-יפו
רח' בגין גברול 69, בנין העירייה כיכר רבין תל אביב
טל: 03-5216569 פקס: 03-5218428

כתב תגובה מטעם המשיבים

עיריית תל אביב-יפו (להלן: "המשיבה" או "העירייה"), ממונה לחופש המידע (להלן: "הממונה")
ומנכ"ל העירייה מתכבדים בזאת ליתן תגבותם המקדמיות לעתירה שפרטיה בכותרתן כדלקמן:

פתח דבר

1. ייאמר כבר עתה – דינה של העתירה להידחות על הסף מן הטעם שהמידע המבוקש –
הצעת תקציב העירייה לשנת 2010 – נמסר עוד קודם להגשת העתירה לידי העותר, הוא
חבר המועצה ד"ר עפרון, כמו גם ליתר חברי מועצת העירייה מטעם העותרת, היא
סייעת "עיר לכולנו".
- לא זו אף זאת, עוד לפני אישור הצעת התקציב על ידי מועצת העירייה הוועד המידע גם
לעיוון הציבור בכללותו, אותו מותימרת לייצג העותרת 1, היא התנועה לחופש המידע,
במשרדיה העירייה ובאתר האינטרנט של העירייה.

3. בין חולק, כי המידע המבוקש נמסר לעותרים ואף פורסם לציבור במלואו, מבקשים העותרים לקבלו באופן מסויים דווקא, וליתר דיוק "בקובץ ממוחשב, הכולל מסד נתונים המאפשר חיפוש ועיבוד הרשומות" (להלן: "האופן המבוקש"). אלא מי - בקשת העותרים משוללת יסוד משפטי.

4. חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 (להלן: "חוק" ו/או "חוק חופש המידע") קובע את זכויות של העותרים לקבל את המידע, וברז, כי זכות זו הגשמה עם פרסום המידע ברבים. לעומת זאת, חוק חופש המידע אינו קובע מסמורות בקשר עט האופן בו יימסר מידע בכלל, ומחייב שיקול דעת רחב בקשר עט מסירתו של מידע ממוחשב בפרט.

5. יתרה מכך, בニיגוד לטענת העותרים, המידע אינו מצוי בידי העירייה באופן המבוקש, וממילא לא חלה עליה חובה לעורכו ו/או להמיריו לפי בקשה העותרים.

פרסום התקציב על ידי העירייה

6. כאמור, עוד טרם אישור הצעת התקציב לשנת 2010 על ידי מועצת העירייה, הועמד המידע המבוקש לעיון הציבור, הן במתכונת של 3 כרכים מודפסים וכרכוכים בספרים במשרדי העירייה (להלן: "ספריו התקציבי") והן בקובץ ממוחשב מסווג pdf באתר האינטרנט של העירייה.

-- מצ"ב, לנוחיות בית המשפט, ספרי התקציב.

7. 343 עמודים במסמך המפורט את הצעת התקציב הרגיל, 547 עמודים במסמך המהווה דברי הסבר להצעת התקציב הרגיל ועוד 25 עמודים במסמך שענינו הצעת התקציב הבלתי רגיל (תב"ר). וiodges, מדויב ברמת פירות מירבית, שאין לה אח ורע ברשות השלטון בכלל ובשלטונו המקומי בפרט.

8. עיננו הרואות, ספרי התקציב, כפי שהועמדו לעיון הציבור גם כקבצי pdf באתר האינטרנט של העירייה (מהם ניתן להפיק, כמוון, פלטי ממוחשב), הינם ספרים ידידותיים למשתמש, המאפשרים הטעמאות קלה ונוחה של הקורא הסביר בנסיבות הרבים המגולמים בהם.

9. טול, לדוגמה, את ספר התקציב הרגיל. ספר זה כולל 19 עמודים של תוכן עניינים לפי נושאים, תמצית ופרק כללי ופירות של הכנסתות העירייה והוצאותיה (בפרקדים נפרדים), לרבות השוואת נתוניים לכל אחת משנהים 2009-2008 ביחס לכל סעיף וסעיף.

10. ובן שמה, כי בספר זה מתלווה ספר נוסף, שככל מטרתו להסביר את הנתונים שהבוצעת התקציב הרגיל, מחולק על פי אותם נושאים וסעיפים, באופן שלכל סעיף בהצעת התקציב מלאה הסבר מפורט ובהיר.

11. רמת הפירות בה פורסם המידע, שאינה נופלת במאום מרמת הפירות המצויה בידי עובדי העירייה, מעידה על חשיבותו המידע בעניין העירייה ועל המקצועיות בה הוא מטופל, אך לעלה מכך, היא בבחינת הוכחה ניצחת לשיקיפות בה פעולה העירייה בהקשר זה.

12. בנסיבות אלה, ברי, כי ניסיון העותרים לטעון שיש לזקוף לחובת העירייה את הפירות הרב של התקציב, הוא ניסיון מוקדם וקנטרי, ובית המשפט מתבקש לדוחותו על הסף.

13. לשם השוואה יזכיר, כי הצעת התקציב המדינה לשנת 2010-2009 פורסמה אף היא כקובץ pdf באתר האינטרנט של אגף התקציבים במשרד האוצר והוא כוללת רק את עיקרי הצעת התקציב.

העדר בסיס חוקי לביקורת העותרים

14. על פני שנים עשר עמודים משתרע כתוב העתירה. שנים עשר עמודים ואף לא עיגון משפטי אחד לזכות לקבל את המידע **באופן המבוקש דוקא** (אלא אם כן מחשבים את "הනחיתת המispiel הפתוח" של הבית הלבן), להבדיל מעצם הזכות לקבל את המידע.

15. פרק ד' לכתב העתירה מוקדש כולו למסגרת הנורמטיבית, המוגנת את הזכות לקבל מידע ומנגד את חובתה של הרשות למסרו. ואכן, העירייה הכירה בזכות לקבל את המידע המבוקש, ואף הביעה עמדתנה בדבר חשיבותו עת פרסום אותו במלואו באתר האינטרנט העירוני. משכך, פרק זה אינו מלמדנו אלא את המובן מאליו.

16. באשר לטענות העותרים בפרק ח' לכתב העתירה, שכותרתו "המידע המבוקש פורסם – **חייבים מילא אינם מוצדק'**", הרי שאלה תמהות עוד יותר. העותרים מודים, כי "המידע המבוקש פורסם", ובאותה נשימה טוענים כי "חייבים מילא אינם מוצדק".

17. בהקשר זה יזכיר, כי פניותיו המוקדמות של המשיב 2 לממונה חופש המידע נעשו עוד לפני אושר התקציב על ידי מועצת העירייה. בנסיבות אלה השיב ממונה חופש המידע (ובצדוק!), כי המידע המבוקש אינו חייב פרסום לפי סעיפים 9(ב)(2) – 9(ב)(4) לחוק, בהיותו מסמך מדיניות הנמצאת בשלבי עיצוב ו/או סיועה בידי הגורמים המקצועיים שהוכנה לצורך קבלת החלטות התאממה.

18. מכל מקום, במועד הגשת העתירה, ימים רבים לאחר שהצעת התקציב אישרה והמידע המבוקש פורסם ברבים על ידי העירייה, אין רלונטיות לטענה בדבר חיסיון (ו/או לכל טענה הנגורת ממנה, ובכלל זה הצורך לאוזן בין האינטראס הציבורי לאינטראס בחיסוי המידע והנטול להוכחה כי קיים טעם המצדיק חיסוי המידע), וממילא אין בהפרכטה משום תמייה בבקשת העותרים לפרסום באופן המבוקש דוקא.

19. הנה כי כן, העותרים ביססו היטב את זכותם לקבל את המידע, על אף שלא היה כל צורך בכך (שעה שמלכתחילה הכירה העירייה בזכות זו ופירסמה את המידע לעיון הציבור), ואילו בכל הקשור לעיון בקשותם - לקבלת המידע באופן המבוקש - כשלו העותרים.

20. רק בפרק ו' לכטב העתירה עשו העותרים לראשונה ניסיון לבסס את בקשתם לקבל את המידע באופן שונה מזו בו בחרה העירייה לפרסום את המידע. אולם, כפי שנזכיר להלן, אין בניסיון זה כדי להקים לעותרים את הסעיף המבוקש בכתב העתירה.

21. הגדרת "מידע" בסעיף 2 לחוק כוללת, בין היתר, מידע "משמעותי". משמעותה הוראה היא, איפוא, כי גם מידע המוחזק על ידי העירייה באופן ממוחשב חייב במסירה על פי החוק, אך אין בהוראה זו ולן חצי דבר לגבי אופן מסירתו.

22. בדומה, דבריו של פרופ' סגל בקשר עם סעיף 2 לחוק (ראה סעיף 63 לכטב העתירה) אינם מתייחסים כלל וכלל לאופן מסירת המידע, אלא לקיומה של חובה למסור מידע ללא קשר לצורכי אחסنته בידי הרשות הציבורית.

23. גם הוראת סעיף 7(ה) לחוק איננה תומכת בבקשת העותרים. נחפוץ הוא. סעיף זה נועד דווקא להגביל את הזכות לקבל מידע, ולמצמצם את חובת הרשות באופן שזו לא תחול על עריכת עבודות לטובת מבקש המידע.

24. בחתתייחסו לסעיף זה מצין פרופ' סגל כי:

"**באשר להפקת המידע, אין הרשות חייבת להפיק את המידע לבקשת באמצעות מיוחדים, שהבקשת מעוניין בהם.** ההנחה היא שהוא יכול לקבל את החומר הוגומי הנמצא בידי הרשות ולעביד את המידע כרצונו" (עמ' 163 בספרו "סגל ז', הזכות לדעת באורח חוק חופש המידע" (תש"ס – 2000), ההצעה לאור של לשכת עורכי הדין).

25. משמעות הדבר היא, כי עם פרסוםו של המידע המבוקש ברבים ע"י העירייה, נולדה מני ובייה גם האפשרות לעבד את המידע, איש איש על פי רצונו ובההתאם לצרכיו, ואין לחיבב את העירייה לעשות כן עבورو ובמקומו.

26. בהקשר זה ראוי להזכיר, כי לאחר פרסום הצעת התקציב לשנת 2009 ע"י העירייה, הוקלדו נתוניה ע"י מי מהציבור לקובץ Excel, ופורסמו, בין היתר, באתר האינטרנט של העותרת 3. אם כן, בקשר העותרים אינה אלא כי העירייה תבוא בנסיבות ותעכד את המידע על פי רצונם ובהתקנים לצרכיהם. לא ליותר לצין, כי מהתגבות שהתקבלו מן הציבור לפרסום המידע בקובץ Excel, ניתן ללמידה, כי גם עיבוד כאמור לא יספק את מאויו ומשנתו של כל אינדייבידואל או אינדייבידואל.

27. יתרה מכך. הלכה למעשה, בסיפה לסעיף 7(ה) לחוק הcriu המוחק בסוגיה נשוא העתירה בקובע כאמור:

**"היתם מידע ממוחשב, הוא יופק עבור המבקש באמצעות המשמשים
דרך קבוע את הרשות."**

28. הנה כי כן, החוק התייחס מפורשות לאפשרות האחסנה של מידע בקובץ ממוחשב, ולא קבוע, כי אופן המטירה יהיה אף הוא בקובץ ממוחשב, שלא לומר קובץ ממוחשב בפורמט המבוקש. לעומת זאת, המחוקק בחר להעניק לרשות שיקול דעת ומרחיב של אפשרויות להפקת המידע הממוחשב באמצעות אחד האמצעים העומדים לרשותה דרך קבוע.

29. ודוק - חוראות סעיף 7(ה) לחוק עליה בקנה אחד עם ההגדלה הרחבה שנקבעה בסעיף 2 לחוק ל"קבלת מידע" כדלקמן:

**"לרובות עיון, צפיה, האזנה, העתקה, צילום, קבלת פلت מחשב או
קבלת מידע בכל דרך בהתאם לסוג המידע וצורת החזקתו."**

30. מן המקבץ עולה, כי לא קיימת בדיון חובה למסור את המידע באופן מסוימים דזוקא, ועל אחת כמה וכמה לא קיימת חובה למסורו בקובץ ממוחשב בפורמט מסוימים על פי בקשה העותרים. העירייה פירסמה את המידע לעיון הציבור במתכונת של ספרי התקציב במשרדייה ובקובץ pdf באתר האינטרנט, ובכך מילאה את חובתה מעל ומעבר לנדרש בחוק.

31. בהקשר זה לא ליותר לצין, כי טענת העותרים, לפיה העירייה פירסמה את המידע "בפורמט אשר אין אפשרות שליפת נתונים" (סעיף 72 לכתב העתירה), פשוט אינה נכונה. ניתן לבצע חיפוש ושליפת נתונים גם בקובץ pdf. במקרה אלה יש לומר, כי הנימוק היחידי של העותרים בדבר יתרונו הפורט המבוקש כלל לא הוכח. מכל מקום, אף אם קיימות תוכנות "חכמות" יותר לעיבוד נתונים, הרי שלא די בעצם קיומן כדי להטיל על העירייה חובה לספק מידע דזוקא באמצעותן.

המידע אינו מצוי בידי העירייה באופן המבוקש

32. הנחת היסוד בפתח העתירה, כפי שמעידים עליה העותרים בסעיף 65 לכתב העתירה, היא כי "המידע נמצא בידי המש��בים בקובץ ממוחשב המאפשר חיפוש ועיבוד הרשומות".

33. הגם שהנחת היסוד האמורה לעיל נכונה כשלעצמה, הרי שהיא מהוות תיאור חלקי בלבד של הממציאות בה פועלת העירייה.

34. נתוני התקציב העירייה נשמרים ומנווהלים במערכת מיחשוב ייעודית, אשר פיתחה העירייה באופן עצמאי לפני שנים ארוכות, הפעלתה על גבי מחשב מרכזי (Main Frame) (להלן – מערכת המיחשוב העירונית).

35. מערכת המיחשוב העירונית אינה מסוגלת ליצא ביום קובץ ממוחשב של נתוני התקציב בפורמט כדגם זה המתבקש בכתב העתירה, ללא שימוש במעטפת המיחשוב עצמה.

36. בכך גם ציוונו דברי ראש העירייה, אשר בישיבת המועצה מיום 21.12.09 ציין במפורש, כי אין הוא פוטל את האפשרות לפרסם את המידע המבוקש בקובץ ממוחשב בפורמט המבוקש, כאשר מערכת המיחשוב העירונית תהיה ערוכה לעשות כן:

"... ויום יבוא והדבר יצא מתוך העבודה ויהיה את זה בפורמט זה,
נפרסם את זה" (עמ' 40 לפרטוקול ישיבת המועצה המצורף כנספח ז'
לכתב העתירה).

37. אם כן, אף לא מדובר בעיבוד של "מידע", אשר העותרים עצם טוענים שהם אינם מבקשים והעירייה ממלא אותה חייבת לבצע, כי אם בהתאם למערכת המיחשוב העירונית לצרכי העותרים.

סעיף 140א. לפקודות העיריות

38. בשולי הדברים צוין, כי סעיף 140א. לפקודות העיריות חורג מעניינה של עתירה זו, ועל כן דינה של כל טענה הנשענת עליו להידחות על הסוף.

39. ממלא, הדרך לבית משפט בעתירה לפי סעיף 140א. לפקודות העיריות ראשיתה בפנייה לממונה המחו במשרד הפנים, דבר שלא נעשה בעניינו.

40. למעלה מן הצורך ולגופו של עניין תטען העירייה, כי סעיף 014א. לפקודת העיריות, כמו גם חוק חופש המידע, קובע זכות לעיון במסמכים, אך אין מקרים חובה כלשהיא בקשר עם האופן בו יועמדו המסמכים לעיון. מכיוון שגם סעיף זה אינו יכול להויל לעותרים בבקשתם.

לסינום

41. לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבל את עמדת העירייה, להורות על דחיתת העתירה ולהחייב את העותרים בהוצאות משפט ושכירות עו"ד כדין.

1/6
איילת וינר, עו"ד
ביב' המשיבים

תצהיר

אני הchief, מנחם ליבנה ת.ז. 54275250, לאחר שהזהרתי ע"י עו"ד כי עלי לומר את האמת וכי אם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק מצהיר בזאת כדלקמן:

1. חני משמש כמנכ"ל עיריית תל אביב-יפו.
2. תצהيري זה ניתן בתמיכה לתגובה המשיבים בעת"מ 10-02-39945.
3. האמור בסעיפים 1-7, 34-35, 5-33 בתגובה הוא במידעתי האישי.
4. האמור בסעיפים 3-4, 8-33, 36-41 בתגובה הוא נכון לפי מיטב ידיעתי ואמונתי.
5. אני מצהיר כי זהושמי, זו חתימתו ותוקן תצהيري אמת.

מנחם ליבנה

אני הchief, אילית וינר, עו"ד בשירות המשפטיה עיריית תל אביב-יפו, מאשרת בזאת כי ביום 22.12.08 הופיע בפני מנחם ליבנה ת.ז. 54275250, המוכר לי באופן אישי, ואחרי שהזהר בחוק אישר את נכונות ההצהרה הנ"ל וחתם עליה בפניהם.

חתימה

אילת וינר, עו"ד
מ.ד. 30298
סגנית בכיריה ליום**יום**

חותמת